

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7C/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120403868
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Segečová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6120403868.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica konajúc sudkyňou JUDr. Evou Segečovou, v spore žalobcu A. B. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. B. E. XXX, XXX XX F. F., právne zast. Právny dom – advokáti, s.r.o., IČO: 36 857 793, so sídlom Dlhá 2, 974 05 Banská Bystrica, konajúca konateľkou G. H. I., advokátkou, proti žalovanému 1/ G. C., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX/X, XXX XX F., právne zast. G. G. J., advokátkou, so sídlom Nad Plážou 17B, 974 05 Banská Bystrica a proti žalovanej 2/ mal. C. K., nar. X.X.XXXX, bytom K. XXXX/X, XXX XX F. F., právne zast. AK Piliar s.r.o., IČO: 52 915 816, so sídlom Medený Hámor 11, 974 01 Banská Bystrica, konajúca konateľom I. L. B., advokátom, o zaplatenie 6.572,80,-EUR, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie 6.050,-EUR, voči žalovanej 2/ zastavuje.
- II. Súd žalobu vo zvyšnej časti, voči žalovanému 1/ zamietá.
- III. Súd žalobcovi n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanej 2/.
- IV. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania v rozsahu 100% v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, doručeným súdu dňa 22.10.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému (pôvodne I. K., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom D. I. X, XXX XX F. F., právne zastúpenému advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici) povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 6.572,80,-EUR titulom bezdôvodného obohatenia a náhradu trov konania.

2. Podaný návrh žalobca odôvodnil tým, že na základe kúpnej zmluvy zo dňa 20.8.2019 sa stal spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor na LV č. XXX, pre k.ú. D. I., ako rodinný dom so súp. č. X, postavený na parc. KN „C“ č. 419/5, pozemok parc. KN „C“ č. 419/1 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 547 m², pozemok parc. KN „C“ č. 419/5 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 124 m² a pozemok parc. KN „C“ č. 419/6 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m², všetko o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1. So žalovaným, ktorý je tiež spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1, sa odvtedy nevie dohodnúť na užívaní nehnuteľnosti (najmä rodinného domu), napriek tomu, že o dohodu sa niekoľkokrát pokúšal telefonicky, osobne, mailom aj písomne. Žalovaný naopak, vykonáva úkony smerujúce k znemožneniu jeho užívacieho práva k nehnuteľnosti. Nehnuteľnosť (rodinný dom) užíva výlučne žalovaný. S poukazom na § 541 ods. 1 Občianskeho zákonníka, sa žalovaný takto na jeho úkor bezdôvodne obohacuje.

3. Pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia, žalobca vychádzal z troch ponúk realitných kancelárií na prenájom porovnateľných nehnuteľností a z výšky bežného nájomného. Prvá ponuka predstavuje mesačné nájomné vo výške 990,-EUR za 162 m² úžitkovej plochy, čo predstavuje 6,11,-EUR za m². Druhá ponuka predstavuje mesačné nájomné vo výške 500,-EUR za 80 m² úžitkovej plochy, čo predstavuje 6,25,-EUR za m² a tretia ponuka predstavuje mesačné nájomné vo výške 700,-EUR za 177 m² úžitkovej plochy, čo predstavuje 3,95,-EUR za m². Žalobca si uplatňuje výšku nájomného podľa najnižšej predloženej ponuky za m². Úžitková plocha rodinného domu je v danom prípade 256 m², pričom 1 spoluvlastníckeho podielu žalobcu zodpovedá rozsahu 128 m². Výpočet bezdôvodného obohatenia teda predstavuje súčin doby, po ktorú žalovaný užíva nehnuteľnosť nad rámec svojho podielu, bezodplatne a bráni užívaniu nehnuteľnosti žalobcovi, ktorá je v čase podania žaloby 13 ukončených mesiacov (september 2019 až deň podania návrhu na vydanie platobného rozkazu), súčin uplatňovanej náhrady za m² zodpovedajúci najnižšiemu predloženému oceneniu nájmu t.j. 3,95,-EUR za m² a súčin hodnoty 1 úžitkovej hodnoty nehnuteľnosti zodpovedajúcej spoluvlastníckemu podielu žalovaného a to 128 m². Výška bezdôvodného obohatenia predstavuje sumu vo výške 6.572,80,-EUR (13 x 3,95 x 128,00).

4. K žalobe žalobca pripojil listinné dôkazy a to plnomocenstvo zo dňa 1.4.2020, kúpnu zmluvu zo dňa 20.8.2019, LV č. XXX pre k.ú. D. I., e-mailovú komunikáciu s pôvodným žalovaným vrátane výzvy na sprístupnenie nehnuteľnosti z 22.10.2019, oznámenie o užívaní zo dňa 7.10.2019 s doručenkami, notársku zápisnicu o úkone zo dňa 24.10.2019 pod N 231/2019, NZ 35959/2019, NCRIs 36803/2019 s prílohami a to súhlas s užívaním vecí vystavený M. K. zo dňa 10.9.2019, LV č. XXX pre k.ú. D. I. a LV č. XXX pre k.ú. D. I., 3 ks ponuky z realitných kancelárií na prenájom rodinných domov, pôdorys všetkých podlaží rodinného domu.

5. Po zrušení platobného rozkazu vydaného v upomínacom konaní pod sp. zn. 22Up/1925/2020, z dôvodu podaného odporu, súd pokračoval v konaní ako súd príslušný na prejednanie sporu.

6. Pôvodný žalovaný v podanom odpore, prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že žalobca uplatnil žalobou nárok na zaplatenie sumy 6.572,80 EUR ako bezdôvodné obohatenie. Žalovaný poukázal na to, že predmetné nehnuteľnosti vlastnil so svojou manželkou M. K., N. O., nar. XX.XX.XXXX. Táto iniciovala konanie na Okresnom súde Banská Bystrica sp.zn. 20C/28/2019 o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, pričom počas uvedeného konania previedla účelovo svoj podiel na žalobcu a ona sama žije v domácnosti svojho aktuálneho partnera. Žalobca, ako nadobúdateľ spoluvlastníckeho podielu vedel a musel vedieť, že jednak prebieha súdny spor o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva ako aj to, že v dome žije žalovaný spolu s mal. dcérou (10r.) pochádzajúcou z rozvedeného manželstva. Je nesporné, že takýto cudzí element ako žalobca, ktorý by chcel užívať ideálnu polovicu rodinného domu, je potrebné chápať ako konanie účelové, kde sa právo účelovo ohýba tak, aby vznikol domnelý nárok žalobcu, uplatnený v zrýchlenom upomínacom konaní. Žalovaný preto rozporoval uplatnený nárok v celom rozsahu. Žalovaný považoval aj vyčíslenie domnelého nároku za účelové. Poukázal pritom na ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka. Podľa jeho názoru je takýto výkon práv žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, keď zasahuje do jednoty a nerušiteľnosti obydľia rodiny žalovaného. Žalobca priamo ohrozuje záujmy žalovaného, keďže vstúpil ako tretí element do právneho vzťahu namiesto exmanželky, ktorá nevyporiadala svoje spoluvlastníctvo (či už podielové alebo bezpodielové) so žalovaným a vytvára týmto spôsobom finančný nátlak na žalovaného. Nakoľko stav a obývanie nehnuteľnosti realizuje žalovaný v nezmenenom rozsahu a spôsobe, aký vyplýval z manželstva, je nelogické si myslieť, že prevodom ideálnej polovice nehnuteľnosti žalovaný a jeho dcéra, ktorej právo je odvodené od práva rodičov, bude užívať určitú reálnu časť nedeliteľnej veci so žalobcom. Samotná existencia vlastníckeho práva žalobcu, nezakladá žiadny nárok na bezdôvodné obohatenie. Občiansky zákonník vychádza z vymedzenia podielového spoluvlastníctva ako spoluvlastníctva ideálneho, lebo výška spoluvlastníckeho podielu neodráža konkrétnu reálnu časť veci, ale iba mieru, ktorou sa jednotliví spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Ide teda o ideálne podiely. Takéto chápanie podielového spoluvlastníctva potvrdila staršia judikatúra (R 19/1967) i novšia judikatúra. Žalovaný užíva vec ako spoluvlastník, jedná sa o užívanie z titulu spoluvlastníctva a nie o užívanie veci bez právneho dôvodu. Preto nárok žalobcu daný nie je. S poukazom na uvedené tvrdenia, žalovaný považoval nárok žalobcu za neoprávnený a neopodstatnený a poprel ho v celom rozsahu čo do dôvodu aj výšky. Žalobu navrhoval v celom rozsahu zamietnuť.

7. Žalobca vo vyjadrení k odporu, poukázal na to, že pôvodný žalovaný mu účelovo bráni pri výkone vlastníckeho práva, dopúšťa sa konania v rozpore so zákonom a nerešpektuje postavenie žalobcu vo sfére vlastníckeho práva. Uviedol, že pôvodný žalovaný si už pri vzniku podielového spoluvlastníctva musel byť vedomý skutočnosti, že podielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len s jeho súhlasom a preto si musel byť zároveň vedomý, že ide o rovnako spôsobilý predmet predaja ako iných hnutelných či nehnuteľných vecí, za predpokladu zákonom dodržaných procesných postupov. Pri predaji podielu nehnuteľnosti boli dodržané všetky postupy, ktoré vyžaduje zákon a žalovaný bol vyzvaný predchádzajúcim vlastníkom na uplatnenie svojho predkupného práva, ktoré si neuplatnil. Pri kúpe spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti, žalobca takýto doklad od predávajúcej vyžadoval (viď prílohy). Neuplatnením svojho predkupného práva si žalovaný musel byť vedomý dôsledkov spôsobujúcich jeho neuplatnenie. Žalovaný v podanom odpore žiadnym spôsobom nevyvrátil nesprávnosť uplatňovanej peňažnej náhrady a snaží sa len zakryť svoju pasivitu pri uplatnení svojich práv v čase, keď mal na to legitímnu možnosť. Žalobca ďalej uviedol, že je vlastníkom viacerých nehnuteľností, aj v podielom spoluvlastníctve, pričom so všetkými svojimi spoluvlastníkmi sa vždy dohodol na užívaní spoločnej veci. V spore vedenom na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod č.k. 20C/28/2019 vystupuje ako účastník konania na strane navrhovateľa, kde okrem iného žiada, aby nehnuteľnosť, o ktorej vysporiadanie sa jedná, ktorú nad rámec svojho podielu užíva žalovaný, prikázal v celosti do vlastníctva žalobcu. Ďalej žalobca poukázal na to, že žalovaný ho do dnešného dňa nekontaktoval vo veci jeho práva užívať nehnuteľnosť. Naopak, podal na neho trestné oznámenie za domnelý neoprávnený vstup, aby tak opätovne sťažil resp. znemožnil prístup do nehnuteľnosti. Žalobca podal trestné oznámenie na žalovaného za neoprávnené zmocnenie sa a používanie motorového vozidla žalobcu, k čomu predložil súdu uznesenie OO PZ Banská Bystrica – východ zo dňa 3.3.2020. Žalobca ďalej poukázal aj na to, že ani užívanie nehnuteľnosti ďalšími osobami, ktoré sa v nej nachádzajú, žiadnym spôsobom nezbavujú povinnosti žalovaného rešpektovať vlastnícke právo žalobcu a z neho vyplývajúcich nárokov. Žalobca vyčíslil svoj nárok ako bezdôvodné obohatenie v zmysle preukázaného skutkového stavu, pričom vzhľadom na skutočnosť, že nárokom žalobcu je peňažné plnenie je jeho ďalšia právna kvalifikácia, vzhľadom na podaný odpor, úlohou súdu. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu, č.k. 3 Cdo/252/2007 zo dňa 30.07.2008 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Cdo 184/2010, zo dňa 27. 10. 2010, z ktorého vyplýva, že: „Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 Obč. zákonníka. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom (ostatnými spoluvlastníkmi) nad rozsah jeho (ich) spoluvlastníckeho podielu. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu.“ V tomto smere uviedol, že on ako spoluvlastník neužíva (nemôže užívať) spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu, čím dochádza k obohateniu žalovaného spočívajúcim v užívaní väčšieho rozsahu predmetu spoluvlastníctva, než ktorý zodpovedá jeho spoluvlastníckemu podielu. V priebehu dokazovania môže dôjsť k definovaniu jeho nároku ako náhrady za neužívanie spoločnej veci, čo však nič nemení na vyčíslení výšky uplatneného peňažného nároku. Napokon žalobca uviedol, že žalovaný sa pri pokuse o užívanie jeho spoluvlastníckeho podielu dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorý bude evidovaný v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov.

8. K vyjadreniu k odporu žalobca pripojil výzvu na uplatnenie predkupného práva a uznesenie OO PZ – východ zo dňa 3.3.2020.

9. Žalovaný sa k replike žalobcu nevyjadril.

10. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

11. Po nariadení pojednávania, podaním doručeným súdu dňa 23.6.2021, žalobca predložil odborné vyjadrenie č. 73/2021, zo dňa 13.5.2021, vypracované A. P. I., znalkyňou v odbore stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby a odhad hodnoty nehnuteľností, za účelom relevantného ohodnotenia predmetu sporu. Znalkyňa v závere odborného vyjadrenia všeobecnú peňažnú náhradu zodpovedajúcu nájomnému za užívanie spoluvlastníckeho podielu 1 k nehnuteľnostiam, rodinného domu s.č. X na parc KN č. 419/5 a pozemkov parc. KN č. 419/1, 419/5, 419/6, k.ú. D. I., za obdobie od 9.9.2019 do 15.10.2020, určila

vo výške 5.915,95,-EUR, po zaokrúhlení, na sumu 5.920,-EUR. Všeobecnú hodnotu nájmu všetkých nehnuteľností celkom, za uvedené obdobie, určila na sumu 11.831,89,-EUR.

12. Súd nariadené pojednávanie viackrát odročil na žiadosť pôvodného žalovaného, odôvodnenú jeho nepriaznivým zdravotným stavom.

13. Po oznámení úmrtia pôvodného žalovaného a po právoplatnom ukončení dedičského konania, súd uznesením sp. zn. 7C/1/2021 zo dňa 3.11.2022, v súlade s § 63 ods. 2 CSP rozhodol, že na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 25D/252/2021, Dnot 22/2022, zo dňa 30.09.2022, právoplatného dňa 30.09.2022, bude v konaní pokračovať s dedičmi nebohého žalovaného, ktorými boli jeho deti, syn G. C., nar. XX.XX.XXXX a dcéra, mal. C. K., nar. XX.XX.XXXX. Súd uvedeným uznesením súčasne zamietol návrh žalobcu na zmenu účastníka na strane žalobcu zo dňa 19.10.2022, ktorým podľa § 80 ods. 1 CSP žiadal, aby do konania na strane žalovaného ako dedič vstúpil iba syn pôvodného žalovaného, G. C., pretože s mal. C. K. (zastúpenou matkou) už uzavrel dohodu o urovaní záväzku vo výške 6.465,04,-EUR, pričom takto urovnali záväzok, ktorý žalobca neuplatňoval súdnou cestou a to za obdobie od 16.10.2020 do 24.12.2021. Predmetom sporu je preto obdobie od 9.9.2019 do 15.10.2020, za ktoré náhradu žiadal od G. C.. Návrh žalobcu súd považoval za podaný v rozpore s § 63 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd aj bez návrhu, pokračuje v konaní s dedičmi strany o ktorú v konaní ide, na ktorých prešlo podľa výsledku dedičského konania právo alebo povinnosť.

14. K návrhu žalobcu zo dňa 19.10.2022, žalobca pripojil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25D/252/2021 zo dňa 30.9.2022 právoplatné dňa 30.9.2022, prihlásenie pohľadávky do dedičského konania zo dňa 2.3.2022 a výzvu na úhradu adresovanú žalobcom žalovanému 1/ dňa 3.10.2022 spolu s doručenkou.

15. Žalovaný 1/, prostredníctvom právnej zástupkyne v podaní doručenom súdu dňa 8.12.2022 uviedol, že so žalobou žalobcu nesúhlasí. Trval na písomných prejavoch predchádzajúceho právneho zástupcu, ktorý zastupoval vo veci jeho právneho predchodcu. Mal za to, že žalobca nemá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ako nájmu nehnuteľnosti v ideálnom podiele 1. Kúpou uvedeného ideálneho podielu vedel, resp. mal vedieť, že nehnuteľnosť je obývaná, užívaná jeho právnym predchodcom tak, ako to bolo dohodnuté s jeho bývalou manželkou M. K., teraz s priezviskom O., ktorá opustila spoločnú domácnosť a nenamietala tú skutočnosť, že celú nehnuteľnosť užíval I. K. aj s ich spoločnou dcérou. Takýto spôsob užívania nehnuteľností bol daný a nikdy nebol menený, pričom určite nebolo dohodnuté, že obývať nehnuteľnosť bude A. B. C.. Žalobca si mal byť vedomý, pri kúpe ideálneho podielu vo veľkosti 1 uvedenej nehnuteľnosti, že už z tohto dôvodu nie je možné, aby uvedenú nehnuteľnosť užíval, pretože kúpil 1 tejto nehnuteľnosti, kde bol dohodnutý spôsobom užívania nehnuteľnosti a s týmto režimom užívania, tento ideálny podiel kupoval. Tento spôsob užívania nebol menený, od doby kedy M. O. nehnuteľnosť predala a preto platí dohoda platná pred kúpou ideálneho podielu žalobcom. Žalobcovi bráni v užívaní ideálneho podielu nehnuteľnosti tá skutočnosť, že vstup do rodinného domu, súp. č.X, katastrálne územie D. I. nie je v podielovom spoluvlastníctve žalobcu a teda nemôže reálne užívať svoju ideálnu časťku, lebo nemá povolený vstup na pozemok par.č. C-KN 420/15 a par.č. C-KN 420/19, katastrálne územie D. I.. Súhlas s prechodom cez uvedené parcely mohli udeliť len spoluvlastníci v režime BSM, I. K. a M. O., kde BSM zaniklo až smrťou I. K.. V spore uvádzaná notárska zápisnica o vstupe na pozemok potvrdzuje tú skutočnosť, že I. K. nedal žalobcovi žiadny súhlas k tomu, že môže cez uvedené pozemky vstupovať na nehnuteľnosť, ktorú má žalobca v spoluvlastníctve. O tejto skutočnosti, t.j. že pozemky parc.č. C-KN 420/15 a par.č. C-KN 420/19, sú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov Obrtálových žalobca pri kúpe ideálneho podielu vedel, napriek tomu uvedený ideálny podiel od M. O. kúpil a snažil sa užívať rodinný dom súp.č. 3 katastrálne územie D. I. protiprávnym vstupom na pozemky par.č. C-KN 420/15 a par.č. C-KN 420/19. Z uvedených dôvodov preto žalovaný 1/ navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

16. Žalovaná 2/, zastúpená zákonnou zástupkyňou – matkou M. O., v podaní doručenom súdu dňa 14.12.2022 s poukazom na § 65 CSP uviedla, že prijíma stav konania ku dňu zániku právnej subjektivity jej právneho predchodcu a žiada v konaní vykonať všetky dôkazy, ktoré na svoju procesnú obranu navrhol vykonať jej právny predchodca.

17. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 23.3.2023.

18. Podaním doručeným súdu dňa 22.3.2023, t.j. 1 deň pred pojednávaním, žalobca zmenil žalobu a predložil súdu ďalšie dôkazy. Žalobou si uplatnil nárok na náhradu za obdobie od 9.9.2019 do dňa 24.12.2021 keďže na základe úmrtia pôvodného žalovaného je možné nárok presne časovo ohraničiť (pôvodne si nárok uplatňoval ku dňu podania návrhu na vydanie platobného rozkazu, k 15.10.2020). Žalobca preto považoval potrebné upraviť a rozšíriť nárok na bezdôvodné obohatenie resp. nárok za užívanie nehnuteľnosti nad rozsah podielu poručiteľa až do 24.12.2021 a to s prihliadnutím na nemožnosť pokračovať v predmetnom konaní len s jedným dedičom žalovaného. Predložil súdu súkromný Znalecký posudok č. 38/2023 zo dňa 15.03.2023 vypracovaný A. P. I., ktorá vyčíslila výšku celkového nároku žalobcu vo výške 12.100,-EUR. Výška a obdobie uplatňovaného nároku je obom žalovaným známa z dedičského konania, v ktorom bola uplatnená vo výške 12.385,04,-EUR. Na základe uvedeného žalobca rozšíril pôvodne uplatňovaný nárok vo výške 6.572,80,-EUR, o sumu vo výške 5.527,20,-EUR. Ďalej žalobca poukázal na uznesenie Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, 3 Pv 117/20/6601-8 zo dňa 19.8.2020, ktorým bola zamietnutá sťažnosť pôvodného žalovaného proti Uzneseniu ČVS: ORP-124/2-VYS-BB-2020 zo dňa 12.07.2020, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie vedené za porušenie domovej slobody iniciované trestným oznámením pôvodného žalovaného na žalobcu. Uvedeným uznesením žalobca preukazoval skutočnosť, že súhlas pôvodného žalovaného na prechod cez parcely č. 420/15 a č. 420/19, k.ú. D. I., vôbec nepotreboval z dôvodu, že tieto pozemky boli v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pôvodného žalovaného a M. O. a tá mu súhlas dala, pričom súhlas so vstupom na uvedené parcely je bežnou vecou týkajúcou sa spoločnej veci manželov podľa § 145 ods. Občianskeho zákonníka. Súhlas M. O. je súčasťou predloženej Notárskej zápisnice o úkone N 231/2019, NZ 35959/2019, NCRLs 36803/2019.

19. Súd konal a rozhodoval v zmysle § 180 CSP za prítomnosti sporových strán a ich právnych zástupcov. Maloletú žalovanú 2/ v konaní zastupoval právny zástupca, ktorý súdu predložil plnomocenstvo udelené mu matkou mal. žalovanej 2/, M. O. zo dňa 22.3.2023. Súd na pojednávaní pripustil zmenu žaloby tak ako ju navrhol žalobca, t.j. tak, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 12.100,-EUR a nahradiť mu trovy konania.

20. Právna zástupkyňa žalobcu, v konaní v celom rozsahu trvala na doterajších vyjadreniach. Zdôraznila že rodinný dom využíval bezdôvodne a bezodplatne pôvodný žalovaný sám, nesprístupnil ho žalobcovi a preto žalobca trvá na podanej žalobe. Súhlas s prechodom cez parcelu č. 420/15 bol podľa jej názoru žalobcovi udelený platne, pričom ide o bežnú vec a postačuje teda súhlas jedného so spoluvlastníkov. Žalobca takýmto spôsobom mal právo prechádzať cez túto parcelu.

21. Právna zástupkyňa žalovaného 1/ na pojednávaní v celom rozsahu poprela uplatnený nárok žalobcu. Vo vzťahu k rozšírenému návrhu, z dôvodu právnej istoty, vzniesla aj námietku premičania, keďže v danej veci ide o bezdôvodné obohatenie a to za obdobie od 16.10.2020 do 21.03.2021. Pokiaľ ide o znalecký posudok predložený v konaní dvakrát, v oboch prípadoch znalec nevyčíslil nejakou mínusovou hodnotou a opomenul tú skutočnosť, že k rodinnému domu vedie jediná prístupová cesta, a to cez parcelu č. 420/15, ku ktorej nemá žalobca spoluvlastnícke právo. Znalec hodnotu nájmu vyčíslil tak, ako keby sa vec dala bezvadne užívať s tým, že poukázala na stranu č. 13 posudku č. 38/23 s tým, že nevie či je to zámer znalca alebo znalec nemal túto skutočnosť ujasnenú. V ostatnom zotrvala na písomných vyjadreniach nachádzajúcich sa v súdnom spise a to vrátane písomných vyjadrení právneho zástupcu právneho predchodcu žalovaných 1/, 2/. Konštatovala, že ani podľa jej názoru žaloba uplatnená titulom bezdôvodného obohatenia nie je namieste. Ak chcel žalobca užívať spoločnú vec, mal podať návrh na súd, aby súd vyriešil hospodárenie so spoločnou vecou ďalším spoluvlastníkom. M. O. a pôvodný žalovaný boli manželia a v dome bývali ako rodina, o čom žalobca v čase kúpy spoluvlastníckeho podielu vedel teda mal vedieť o tom, že tam bola nejaká dohoda o užívaní spoločnej veci, ktorá zmenená nebola. Pokiaľ ide o predložené rozhodnutie Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, č. 3Pv117/20/6601-8 zo dňa 19.8.2020 poukázala na to, že sa nestotožňuje s názorom vysloveným v tomto rozhodnutí prokurátorkou o tom, že súhlas s prechodom cez pozemok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je bežnou vecou. Vedela by si predstaviť, že jednorazový súhlas by mohol byť považovaný za bežnú vec, ale trvalý súhlas s takýmto právom prechodu cez tento pozemok nepovažuje za bežnú vec. Právny názor prokurátorky okresnej prokuratúry nie je pre súd relevantný a záväzný. Táto otázka je vecou skúmania súdu. Taký zásah do spoluvlastníctva ako bol v danom prípade, je zásadným zásahom, pričom na zriadenie vecného bremena je potrebné zmluvu alebo dohodu. Predmetnú nehnuteľnosť preto žalobca nemohol užívať tak či tak a to pre nemožnosť užívať ju zo zákona. O tom žalobca vedomosť mal, už keď podiel k nehnuteľnosti kupoval. Už v danom čase mu muselo byť známe, že nehnuteľnosť nebude

môcť užívať. Na túto skutočnosť ho upozorňoval už aj právny zástupca pôvodného žalovaného s tým, že pôvodný žalovaný ten súhlas nedal. Žalobca teda nemal prístup k rodinnému domu cez iný pozemok a preto ho užívať nemohol. Vzhľadom na tieto skutočnosti, žiada aby súd podanú žalobu zamietol v celom rozsahu a priznal žalovanému 1/ náhradu trov konania v rozsahu 100%.

22. Právny zástupca maloletej 2/ v konaní uviedol, že nárok žalobcu nepopiera a chce pokračovať v mimosúdnych rokovaníach so žalobcom.

23. Žalobca v konaní uviedol, že nehnuteľnosť kupoval predovšetkým ako investičnú príležitosť v rámci svojej podnikateľskej činnosti. V rámci jeho podnikateľských aktivít to nie je ojedinelý prípad. Mal záujem nehnuteľnosť užívať. Nemal a ani nemá vedomosť o tom, že existuje nejaká dohoda o tom, že nehnuteľnosť nie je možné užívať. Chcel túto nehnuteľnosť využívať ako nehnuteľnosť na prenájom, pričom podľa jeho názoru sa nehnuteľnosť dá rozdeliť po poschodiach. Takýmto spôsobom prenajíma už aj iné nehnuteľnosti. Časom mal záujem spoluvlastnícky podiel aj druhého spoluvlastníka odkúpiť. Na položené otázky odpovedal, že sa nedá povedať, či by on ako fyzická osoba chcel túto nehnuteľnosť užívať v zmysle nasťahovania sa do nej, ale nevylučoval ani túto alternatívu. V prípade prenajímania nehnuteľnosti tretím osobám, nevedel uviesť, či mal vedomosť, že potreboval súhlas druhého spoluvlastníka s uzatvorením nájomnej zmluvy s tretou osobou, ale určite by uzatvorenie nájomnej zmluvy riešil s právnikom. Nevedel, či podal na súd žalobu, na usporiadanie spoluvlastníctva k veci. Podal iba žalobu na nezaplatenie nájomného a podaná bola aj žaloba na vysporiadanie podielového spoluvlastníctva. Nevedel a vzhľadom na odstup času si nepamätal, či pri kúpe nehnuteľnosti mal vedomosť, že k nehnuteľnosti vedie prístupová cesta po parcele č. 420/15, ktorá je v BSM. Ak si dobre pamätal, tak súhlas na prechod alebo prejazd cez parcelu č. 420/15 mu bol udelený od pani O.. Podľa jeho názoru, keď sú viacerí spoluvlastníci a je vôľa, vždy sa dá dohodnúť. Nepamätal si, či mu súhlas udelil aj právny predchodca žalovaného 1/, ale je možné, že nie. Platnosť alebo neplatnosť tohto súhlasu pre tretie osoby, by v prípade prenájmu nehnuteľnosti riešil vtedy, ak by taká situácia nastala. Ten súhlas už dlhú dobu nevidel ale je možné, že mu pani O. ten súhlas dala tak, že by platil aj pre ním určené osoby. Nehnuteľnosť chcel užívať konkrétne spôsobom jej rozdelenia na samostatné poschodia. O tom, kto je spoluvlastníkom nehnuteľnosti vedel, ale o tom, že v nehnuteľnosti býval pôvodný žalovaný s mal. dieťaťom nemal vedomosť. Vychádzal len z údajov z listu vlastníctva. O predaji spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam sa dozvedel tak, že ho oslovila pani K., teraz O.. Pamätal si, že od nej žiadal informáciu, či bol oslovený druhý spoluvlastník kvôli predkupnému právu, na čo mu uviedla, že mu to ponúkla a záujem neprejavil. Nevedel sa vyjadriť v akom rozsahu užíval nehnuteľnosti pôvodný žalovaný, či užíval všetky miestnosti alebo nie, ani akým spôsobom bol užívaný pozemok. Mal však za to, že pozemok je súčasťou domu a predpokladal, že pôvodný žalovaný užíval aj pozemok. Jemu užívanie tejto nehnuteľnosti, ani jej časti, umožnené nebolo.

24. Svedkyňa M. O. uviedla, že polovicu nehnuteľnosti predala preto, že nebola schopná sa s exmanželom dohodnúť na vypořádání tejto nehnuteľnosti. Zostala sama s dieťaťom, platila úver, platila podnájom a nevidela inú cestu ako prediť časť tejto nehnuteľnosti. Exmanželovi tiež povedala, že ak sa nedohodne s ňou, bude sa musieť dohodnúť s iným spoluvlastníkom. Následne došlo k predaju jej spoluvlastníckeho podielu. Nárok uplatnený žalobcom v tomto konaní považovala za dôvodný. Pôvodný žalovaný neumožnil ani jej užívanie nehnuteľnosti, pričom tam mala osobné veci. Keď sa odsťahovala, neumožnil jej dostať sa do domu. Nehnuteľnosti chcela po odchode zo spoločnej domácnosti užívať tak, že si chcela zobrať osobné veci ale nevedela nehnuteľnosť otvoriť svojím kľúčom. Nehnuteľnosť nechcela užívať tak, že by v nej bývala. Bola svedkom toho, že bolo bránené užívať túto nehnuteľnosť aj pánovi C.. V danom čase tiež riešila s exmanželom, aby jej nahradil škodu za to, že jej neumožnil užívať nehnuteľnosť. Keďže mal zdravotné problémy, cez súd to neriešila. Podľa jej názoru je vždy najlepšie sa dohodnúť. Chce túto záležitosť už uzavrieť a určite nechce, aby jej maloletá dcéra, z finančných prostriedkov, ktoré zdedila po svojom otcovi, riešila takéto nepríjemnosti. Na položené otázky uviedla, že o parcele č. 420/15 v k. ú. D. I., o príjazdovej ceste k domu, oboznámila kupujúceho s tým, že táto cesta je v BSM jej a exmanžela a udelila mu súhlas. Nemala vedomosť o tom, či mu takýto súhlas udelil aj pôvodný žalovaný. Spoločnú domácnosť opustila počas trvania manželstva, v roku 2018. Keď spolu žili, nehnuteľnosť užívali spoločne, izby rozdelené nemali. Kupujúci vedel o tom, že v nehnuteľnosti bude bývať aj maloleté dieťa. Maloletá bola v striedavej starostlivosti. Súhlas s prechodom cez parcelu, ktorá tvorí prístupovú cestu k nehnuteľnosti žalobcovi dala pri prevode podielu, keď boli pri nehnuteľnosti a nebolo im umožnené do nej vstúpiť. Je v notárskej zápisnici, ktorá bola o tomto spísaná. V čase predaja podielu k nehnuteľnosti medzi ňou a pôvodným žalovaným neexistovala dohoda o užívaní tejto

nehnutelnosti. K tvrdeniu žalobcu, ktorý v písomnom podaní doručenom súdu dňa 19.10.2022 uviedol, že zo strany zástupcu dediča 2/ došlo k dohode o urovnaní záväzku, v časti, ktorá nebola uplatnená súdnou cestou za obdobie 16.10.2020 do 24.12.2021 vo výške 6.465,04,-EUR, na otázku, či uhradila žalobcovi túto sumu, svedkyňa uviedla že áno, bolo to už dávno.

25. Podaním doručeným súdu dňa 11.5.2023 žalobca zobral podanú žalobu späť v časti o zaplatenie 6.050,-EUR, vo vzťahu k maloletej žalovanej 2/ z dôvodu, že medzi nimi došlo dňa 11.4.2023 k dohode o mimosúdnom urovnaní sporu a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Žiadal, aby súd v konaní pokračoval voči žalovanému 1/ tak, že od žalovaného 1/ žiadal zaplatiť sumu 6.050,-EUR za obdobie od 9.9.2019 do 15.10.2021 a od 8.12.2021 do 24.12.2021. V prílohe pripojil dohodu o urovnaní zo dňa 11.4.2023.

26. Právny zástupca maloletej žalovanej 2/, písomne dňa 17.5.2023, so späťvzatím žaloby voči maloletej 2/ súhlasil.

27. Podaním doručeným súdu dňa 1.6.2023 právny zástupca žalovanej 2/, z dôvodov nenavyšovania trov konania, ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasil s konaním súdu v jeho neprítomnosti.

28. Na ďalšom pojednávaní súd konal v prítomnosti právnych zástupcov žalobcu a žalovaného 1/.

29. Právny zástupca žalobcu zotrval na svojich argumentoch a k čiastočnému späťvzatiu, vo vzťahu k žalovanému 1/, keď došlo k zníženiu žalovanej sumy aj rozhodného obdobia aj vo vzťahu k žalovanému 1/ dodal, že tak ako uviedli v písomnom podaní, v konaní si žalobca uplatňuje sumu 6.050,-EUR voči žalovanému 1/ od 9.9.2019 - 15.10.2021 a od 8.12.2021 - 24.12.2021. Na takto podanej žalobe voči žalovanému 1/ žalobca trval. V rámci svojej záverečnej reči mal žalobca za to, že v konaní preukázal uplatnený nárok a všetky námietky vznesené žalovaným 1/ v konaní vyvrátil. Pokiaľ ide o námietku o existencii dohody o užívaní, táto bola vyvrátená, pričom žalobca nebol univerzálnym sukcesorom do predchádzajúcich právnych vzťahov. Podstatné vo veci je, že pôvodný žalovaný bránil v užívaní veci žalobcovi a užíval celú nehnuteľnosť sám. Pokiaľ ide o námietku žalovaného 1/, týkajúcu sa prechodu cez parcelu č. 420/15, aj táto námietka bola vyvrátená, keďže bolo preukázané, že ide o bežnú vec medzi manželmi a súhlas s užívaním tejto parcely bol žalobcovi daný. V prípade, ak by na tento prechod bol potrebné súhlas obidvoch spoluvlastníkov, potom aj na akýkoľvek prechod by potreboval pôvodný žalovaný súhlas svojej bývalej manželky voči všetkým tretím osobám, ktoré do nehnuteľnosti vchádzali v čase, keď on sám užíval túto nehnuteľnosť. Súhlas pôvodného žalovaného tak na prechod žalobcu cez túto parcelu nebol potrebný. Po čiastočnom späťvzatií žaloby voči žalovanej 2/, žalobca žiada, aby mu žalovaný 1/ uhradil sumu 6.050,-EUR, ktorá predstavuje alikvotnú časť podľa dedičských podielov, a to za obdobie aké je uvedené v podaní, v ktorom čiastočne žalobca vzal žalobu späť. S poukazom na uvedené skutočnosti si žalobca uplatňuje aj náhradu trov v rozsahu 100% z časti, za ktorú zodpovedá žalovaný 1/. Vo vzťahu k žalovanej 2/ si náhradu trov konania žalobca neuplatňuje.

30. Právna zástupkyňa žalovaného 1/ k veci dodala, že pokiaľ ide o žalovaným 1/ namietanú neplatnosť právneho úkonu M. O., má za to, že sa jedná o absolútnu neplatnosť, pretože súhlas bol udelený v rozpore so zákonom a aj v rozpore s dobrými mravmi. Medzi manželmi bol zjavný nesúhlas ohľadom užívania danej parcely a preto, keď jedna strana s týmto nesúhlasila, mal v prípade ich nezhody o tomto rozpore rozhodnúť súd. Rovnako, pokiaľ chcel žalobca užívať spoločné nehnuteľnosti a pôvodný žalovaný s tým nesúhlasil, mal žalobca podľa jej názoru, podať žalobu na určenie spôsobu užívania spoločných nehnuteľností, čo dodnes neurobil. V záverečnej reči žalovaný 1/ považoval nárok žalobcu za nepreukázaný. Žalobca nepreukázal akým spôsobom chcel uvedenú nehnuteľnosť užívať a v akom mu malo byť bránené. Pokiaľ ide o súhlas s prechodom cez parcelu v BSM, nejedná sa o bežnú vec, pričom keď pani O. súhlas udelila, jednalo sa o súhlas trvalý, ktorý sa absolútne nemôže porovnávať s tým, keď cez danú parcelu prejde návšteva. Takýto súhlas dať nemohla pre rozpor so zákonom a pre rozpor s dobrými mravmi. S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný 1/ žiadal, aby súd podanú žalobu zamietol a aby žalobcu zaviazal na náhradu trov konania v celom rozsahu.

31. Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

32. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

33. Podľa § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne.

34. Podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

35. Podľa § 139 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

36. Podľa § 144 Občianskeho zákonníka, veci v bezpodielovom spoluvlastníctve užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhradzujú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

37. Podľa § 145 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, (1) bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný. (2) Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

38. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

39. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

40. Podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

41. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

42. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

43. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

44. Podľa § 46 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, (1) písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov. (2) Pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

45. Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

46. Podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

47. Podľa § 151o ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvou môže zriadiť vecné bremeno vlastník nehnuteľnosti, pokiaľ osobitný zákon nedáva toto právo aj ďalším osobám.

48. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

49. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

50. Podľa § 145 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

51. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

52. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

53. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

54. Podľa § 151 ods. 1, 2 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

55. Podľa § 186 ods. 2 CSP, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a to návrhom na vydanie platobného rozkazu (č.l. 1-4 súdneho spisu), plnomocenstvom zo dňa 1.4.2020 (č.l. 5 - 6), kúpnu zmluvou zo dňa 20.8.2019 (č.l. 7 – 10), LV č. XXX pre k.ú. D. I. (č.l. 11 – 12), e-mailovou komunikáciou žalobcu s pôvodným žalovaným vrátane výzvy na sprístupnenie nehnuteľnosti z 22.10.2019 (č.l. 13 – 16), e-mailovou komunikáciou právnych zástupcov s oznámením o užívaní zo dňa 7.10.2019, plnomocenstvom a s doručenkami (č.l. 17 – 23), notárskou zápisnicou o úkone zo dňa 24.10.2019 pod N 231/2019, NZ 35959/2019, NCRIs 36803/2019 s prílohami a to so súhlasom s užívaním veci spísaným M. K. dňa 10.9.2019, s LV č. XXX pre k.ú. D. I. a s LV č. XXX pre k.ú. D. I. (č.l. 24 – 29), 3 ks ponuky z realitných kancelárií na prenájom rodinných domov (č.l. 30 – 31), pôdorysom všetkých podlaží rodinného domu (č.l. 32 – 33), odporom voči platobnému rozkazu (č.l. 46 – 47), plnomocenstvom pre právneho zástupcu pôvodného žalovaného z 16.11.2020 (č.l. 48), vyjadrením k odporu (č.l. 57 – 61), výzvou na uplatnenie predkupného práva zo dňa 20.5.2019 (č.l. 62 – 63), uznesením OR PZ, OO PZ Banská Bystrica – východ ČVS: ORP-87/OV-BB-2020 zo dňa 3.3.2020 (č.l. 64 – 66), odborným vyjadrením č. 73/2021, zo dňa 13.5.2021 (č.l. 86 - 132), podaním právneho zástupcu pôvodného žalovaného zo dňa 31.1.2022 (č.l. 198), podaním žalobcu zo dňa 19.10.2022 (č.l. 224-226),

uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25D/252/2021 zo dňa 30.9.2022, právoplatným dňa 30.9.2022 (č.l. 227-231), prihlásením pohľadávky do dedičského konania zo dňa 2.3.2022 (č.l. 232-233), výzvou na úhradu adresovanou žalobcom žalovanému 1/ dňa 3.10.2022 spolu s doručenkou (č.l. 235), podanie žalovaného 1/ zo dňa 9.12.2022 (č.l. 265-266), plnomocenstvo pre právnu zástupkyňu zo dňa 17.10.2022 (č.l. 267), podanie žalovanej 2/ (č.l. 272), podanie žalobcu zo dňa 22.3.2023 (zmena žaloby) (č.l. 288 – 290, č.l. 322 - 323), uznesenie Okresnej prokuratúry Banská Bystrica 3 Pv 117/20/6601-8 zo dňa 19.8.2020 (č.l. 291 – 293, č.l. 324 - 326), Znalecký posudok č. 38/2023 zo dňa 15.03.2023 vypracovaný A. P. I. (č.l. 294 – 318, č.l. 322 - 351), plnomocenstvom pre právneho zástupcu mal. žalovanej 2/ zo dňa 22.3.2023 (č.l. 357), podanie žalobcu zo dňa 11.5.2023 (čiastočné späťvzatie žaloby) (č.l. 371 – 372), dohoda o urovnaní zo dňa 11.4.2023 (č.l. 374 – 376), podanie žalovanej 2/ zo dňa 17.5.2023 (súhlas so späťvzatím žaloby) (č.l. 388), ako aj ostatnými listinami nachádzajúcimi sa v súdnom spise.

59. Z uvedených listinných dôkazov, prednesov na pojednávaní, ako aj z obsahu celého spisového materiálu, súd zistil nasledovný skutkový stav veci:

60. V konaní súd považoval za nesporné, že žalobca a pôvodný žalovaný boli odo dňa 9.9.2019 do dňa 24.12.2021, podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, evidovaných Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odborom, na LV č. XXX, pre k.ú. D. I., ako rodinný dom so súp. č. X, postavený na parc. KN „C“ č. 419/5, pozemok parc. KN „C“ č. 419/1 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 547 m², pozemok parc. KN „C“ č. 419/5 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 124 m² a pozemok parc. KN „C“ č. 419/6 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 65 m², každý o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1. Žalobca spoluvlastnícky podiel nadobudol titulom kúpnej zmluvy V 5124/2019 zo dňa 30.8.2019-čz 91/2019. Žalobca a pôvodný žalovaný tak boli podielovými spoluvlastníkmi v rozhodnom čase od 9.9.2019 do 24.12.2021.

61. V konaní nebolo sporné, že na tunajšom súde je pod sp. zn. 20C/28/2019 vedené konanie o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (ku dňu rozhodnutia súdu v tejto veci právoplatne neskončené) a že žalobca nadobudol svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam počas priebehu konania o vysporiadanie podielového spoluvlastníctva, v ktorom bola pôvodne žalobkyňou bývalá manželka žalovaného M. K., v čase rozhodovania súdu, Salvová.

62. Nesporné bolo, že pôvodný žalovaný zomrel dňa XX.XX.XXXX a jeho právnymi nástupcami v tomto konaní sa stali jeho deti, a to žalovaný 1/ a maloletá žalovaná 2/, pričom na základe dedičského konania títo nadobudli spoluvlastnícky podiel pôvodného žalovaného k predmetným nehnuteľnostiam a to rovným dielom, každý o veľkosti 1. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25D/252/2021 zo dňa 30.9.2022, právoplatného dňa 30.9.2022.

63. Nesporné medzi sporovými stranami bolo, že prístupová cesta k predmetným nehnuteľnostiam v podielovom spoluvlastníctve vedie cez parc. KN „C“ č. 420/15 pre k.ú. D. I., ktorá bola v bezpodielovom spoluvlastníctve pôvodného žalovaného a M. O., teda po pozemku, ku ktorému žalobca spoluvlastnícke právo nemal.

64. Sporný medzi sporovými stranami bol dôvod neužívania spoločných nehnuteľností žalobcom, keď žalobca tvrdil, že pôvodný žalovaný mu bezdôvodne neumožnil túto nehnuteľnosť užívať (žalobca skutkové tvrdenia uvádzal predovšetkým vo vzťahu k rodinnému domu nie k okolitým pozemkom) a žalovaný 1/, ako právny nástupca pôvodného žalovaného tvrdil, že nehnuteľnosti nemohol žalobca užívať pre existenciu právnej prekážky a to z dôvodu absencie práva prechodu a prejazdu žalobcu cez parcelu KN „C“ č. 420/15 v k.ú. D. I., ktorej žalobca spoluvlastníkom nebol, avšak cez ktorú vedie jediná prístupová cesta k nehnuteľnostiam, ktorých žalobca spoluvlastníkom bol. K právu prechodu a prejazdu žalobca tvrdil, že mu súhlas udelila M. O. a tento súhlas tvorí prílohu ním predloženej notárskej zápisnice zo dňa 24.10.2019, spísanej pod N 231/2019, NZ 35959/2019, NCRI 36803/2019.

65. V tejto súvislosti bola medzi sporovými stranami sporná skutočnosť, či mohla spoluvlastníčka parcely KN „C“ č. 420/15 v k.ú. D. I., v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov existujúceho medzi ňou a pôvodným žalovaným, sama udeliť právo prechodu a prejazdu cez túto nehnuteľnosť, keď žalovaný 1/ tvrdil, že nejde o bežnú vec týkajúcu sa spoločnej veci manželov a žalobca tvrdil že o bežnú vec ide. Sporná bola aj forma tohto súhlasu, keď žalovaný 1/ mal za to, že ide o vecné bremeno, na ktorého

zriadenie je potrebná zmluva alebo dohoda a súhlas pre rozpor so zákonom a rozpor s dobrými mravmi, považoval za absolútne neplatný právny úkon.

66. Sporná bola aj výška uplatneného nároku, ktorú v celom rozsahu, v súvislosti s popretím základu nároku, rozporoval pôvodný žalovaný aj žalovaný 1/ ako jeho právny nástupca.

67. Sporný tak bol právny základ aj výška uplatneného nároku.

68. Právny základ nároku žalobcu bol sporný aj s poukazom na ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka, keď pôvodný žalovaný tvrdil, že žalobca počas konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 20C/28/2019, účelovo nadobudol spoluvlastnícky podiel a iba účelovo chcel užívať ideálnu polovicu rodinného domu tak, aby mu vznikol domnelý nárok, ktorým vytváral finančný nátlak na žalovaného, ktorý nárok však je výkonom práv v rozpore s dobrými mravmi, keď zasahuje do jednoty a nerušiteľnosti obydlija rodiny pôvodného žalovaného a jeho mal. dcéry, ktorej právo je odvodené od práva rodičov. Výška spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníka je pritom v rámci podielového spoluvlastníctva ideálna a teda neodráža konkrétnu reálnu časť veci, ale iba mieru, ktorou sa jednotliví spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. (R 19/1967).

69. Sporná bola napokon aj otázka premlčania nároku, keď žalovaný 1/ v konaní vzniesol námietku premlčania za obdobie od 16.10.2020 do 21.03.2021.

70. Nesporné bolo, že v priebehu konania, v štádiu po začatí pojednávania, zbral žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie 6.050,-EUR vo vzťahu k žalovanej 2/ z dôvodu, že medzi nimi došlo dňa 11.4.2023 k dohode o mimosúdnom urovaní sporu. Žalobca žiadal konanie v tejto časti a vo vzťahu k žalovanej 2/ zastaviť.

71. Žalobca žiadal v konaní pokračovať iba voči žalovanému 1/ tak, že od žalovaného 1/ žiadal zaplatiť sumu 6.050,-EUR za obdobie od 9.9.2019 do 15.10.2021 a od 8.12.2021 do 24.12.2021. Žalobu v časti o zaplatenie 6.050,-EUR však vo vzťahu k žalovanému 1/ a ani v časti obdobia od 16.10.2021 do 7.12.2021 späť nezobral, hoci žiadal od žalovaného 2/ nižšiu sumu a pôvodnou (zmenenou) žalobou žiadal spoločne a nerozdielne od žalovaných 1/, 2/ zaplatiť sumu 12.100,-EUR za obdobie od 9.9.2019 do 24.12.2021.

72. Súd v súlade s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. Obdo V 42/2002 zo dňa 30.4.2003, publikovaného aj v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR ako R 32/2004, vyzval iba žalovanú 2/ na vyjadrenie súhlasu so späťvzatím žaloby, nakoľko v zmysle uvedeného judikátu platí, že: „Vo veci, v ktorej žaloba smeruje proti viacerým žalovaným, žalobca môže vziať späť žalobu aj len voči jednému z nich. Nesúhlas toho žalovaného, vo vzťahu ku ktorému k späťvzatiu žaloby nedošlo, s týmto čiastočným späťvzatím žaloby je právne neúčinný.“ Vzhľadom k predmetu konania a solidárnemu postaveniu žalovaných 1/, 2/ bolo teda na výlučnej vôli žalobcu, či nárok uplatnený v konaní bude žiadať len voči niektorému zo solidárnych dlžníkov, alebo voči všetkým. V prípade, ak si už nárok uplatnil voči dvom žalovaným, potom v rámci jeho dispozičného práva (dominus litis) môže žalobu vziať späť voči ktorémukoľvek z nich alebo aj voči obom. Keďže vo veci došlo ku späťvzatiu žaloby voči žalovanej 2/, v čase po začatí pojednávania (§ 146 ods. 1 CSP), na zastavenie konania bol potrebný súhlas žalovanej 2/ so späťvzatím žaloby. Žaloba proti žalovanému 1/ vzatá späť nebola, preto súhlas žalovaného 1/ so späťvzatím žaloby potrebný nebol (bol by právne neúčinný). Právny zástupca maloletej žalovanej 2/, so späťvzatím žaloby voči maloletej 2/ súhlasil. Súd preto konanie o zaplatenie 6.050,-EUR voči žalovanej 2/ zastavil.

73. Predmetom konania po čiastočnom späťvzatí žaloby zostalo zaplatenie sumy 6.050,-EUR, ktorú si žalobca uplatňoval voči žalovanému 1/. Žalovanú sumu požadoval žalobca za obdobie od 9.9.2019 do 15.10.2021 a od 8.12.2021 do 24.12.2021. Keďže k späťvzatiu žaloby vo vzťahu k žalovanému 1/ nedošlo, čo v konaní výslovne potvrdil právny zástupca žalobcu, avšak nebolo pochýb o tom, že žalobca žiadal od žalovaného 1/ zaplatiť nižšiu sumu a za kratšie obdobie, ako žiadal po zmene žaloby, súd zníženie žalovanej sumy pri solidárnom záväzku žalovaných 1/, 2/, vo vzťahu k žalovanému 1/, z hmotnoprávneho hľadiska považoval (podľa obsahu) za čiastočné vzdanie sa nároku voči žalovanému 1/ v rozsahu, v akom mu záväzok plnila žalovaná 2/.

74. K sporným skutočnostiam súd uvádza, že pokiaľ ide o žalobcom uplatnený nárok titulom bezdôvodného obohatenia, v danom prípade žalobca uplatnený nárok právne kvalifikoval nesprávne. Právna kvalifikácia uplatneného nároku je vecou súdu, pričom súd konštatuje, že nejde o nárok z bezdôvodného obohatenia ale o nárok vyplývajúci priamo z podielového spoluvlastníctva veci, z ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto, už z tohto dôvodu ho nie je možné kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie. Súd v tomto smere poukazuje napríklad na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 342/2021 zo dňa 3.7.2012, ktorým ústavný súd odmietol sťažnosť proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 184/2010 z 27. októbra 2010, pričom ústavný súd uviedol, že: „Vo vzťahu k posudzovanej veci ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že ak sa podielový spoluvlastník domáha náhrady vo forme peňažného plnenia voči druhému spoluvlastníkovi za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, ide o právny vzťah z podielového spoluvlastníctva osobitne upravený v Občianskom zákonníku (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 277/2009 z 24. novembra 2009).“ Ďalej uviedol: „Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že obsahom vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva je okrem iného aj oprávnenie vlastníka vec v medziach zákona užívať. Vec môže byť v spoluvlastníctve aj viacerých osôb, pričom spoluvlastnícky podiel vyjadruje mieru účasti spoluvlastníka na vzťahu k spoločnej veci. To znamená, že vyjadruje aj mieru účasti, pokiaľ ide o užívanie spoločnej veci. Každý zo spoluvlastníkov je v zmysle § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený spoločnú vec užívať v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. V prípade ak sa spoluvlastníci o spôsobe užívania spoločnej veci, prípadne o jej náhrade nedohodnú, ide o nárok, ktorý vyplýva z § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 123 Občianskeho zákonníka.“

75. Predmetom sporu tak bolo zaplatenie náhrady za užívanie nehnuteľnosti nad rozsah spoluvlastníckeho podielu. V spore bolo preto potrebné objasniť, či podielový spoluvlastník (pôvodný žalovaný) užíval spoločné nehnuteľnosti nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, čo je nevyhnutný predpoklad na vznik náhrady v prospech žalobcu, ako druhého spoluvlastníka, či sa podieloví spoluvlastníci na užívaní spoločnej veci dohodli alebo nie, prípadne, či sa dohodli na jej bezplatnom užívaní a následne ustáliť výšku náhrady za užívanie nehnuteľnosti.

76. Je nevyhnutné zdôrazniť, že neužívanie spoločnej veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu niektorým zo spoluvlastníkov, musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Iba v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/184/2010)

77. S poukazom na predmet sporu tak bolo v posudzovanom prípade nutné zistiť, či žalobca neužíval spoločné nehnuteľnosti v dôsledku ich užívania pôvodným žalovaným nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu. Inak povedané, či žalobca objektívne mohol spoločné nehnuteľnosti užívať ale pôvodný žalovaný mu v ich užívaní bránil zo subjektívnych dôvodov tým, že ich užíval sám v celom ich rozsahu (a či ich v celom rozsahu užíval), alebo ich žalobca nemohol užívať z dôvodu, že k nim objektívne nemal zabezpečený prístup. Ako už súd uviedol, medzi sporovými stranami nebolo sporné, že prístupová cesta k nehnuteľnostiam v podielovom spoluvlastníctve vedie cez pozemok, parc. KN „C“ č. 420/15 v k.ú. D. I., ku ktorému žalobca spoluvlastnícke právo nemal. Tento pozemok bol v bezpodielovom spoluvlastníctve pôvodného žalovaného a Daniely Salvovej. Žalobca si právo prechodu a prejazdu cez tento pozemok odvodzoval zo súhlasu, ktorý mu udelila M. O., ktorý tvorí prílohu ním predloženej notárskej zápisnice spísanej dňa 24.10.2019, pod N 231/2019, NZ 35959/2019, NCRIs 36803/2019. Súd s preto zaoberal otázkou, či mohla M. O. sama udeliť žalobcovi (tretím osobám) právo prechodu a prejazdu cez túto nehnuteľnosť podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka a forma tohto súhlasu.

78. Súd skúmal listinu označenú ako „Súhlas s užívaním veci“ spísanú M. O., dňa 10.9.2019, osvedčenú dňa 24.10.2019, tvoriacu prílohu č. 1 Notárskej zápisnice zo dňa 24.10.2019, spísanej na Notárskom úrade G. G. J., notára so sídlom v Banskej Bystrici, pod N 231/2019, NZ 35959/2019, NCRIs 36803/2019. Súd posúdil predloženú listinu podľa obsahu a zistil, že prejav vôle M. O. vyjadrený v tomto právnom úkone smeroval k umožneniu užívania a prechodu cez pozemok parc. KN „C“ č. 420/15 evidovaný na LV č. XXX v k.ú. D. I. v prospech žalobcu tak, aby vedel užívať nehnuteľnosti, ktoré nadobudol kúpnu zmluvou zo dňa 20.09.2019, ktoré sú zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. D. I.. Z časového hľadiska súhlas ohraničený nebol a preto súd vychádzal z toho, že mala v úmysle, aby táto listina platila na

časovo neobmedzené obdobie. Listina ďalej obsahovala údaj o tom, že súhlas M. O. dala žalobcovi vo vzťahu k pozemku, na ktorom sa nachádza automatická elektrická brána, ktorá je tiež predmetom bezpodielového spoluvlastníctva, ku ktorej na základe udeleného súhlasu, v čase nutnom na užívanie, požičala žalobcovi funkčné diaľkové ovládanie. Súhlas M. O. udelila aj v prospech všetkých osôb, ktorým žalobca umožní užívať nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, pre k.ú. D. I.. Prejav vôle zachytený v uvedenej listine tak, ako vyplýval z obsahu listiny, potvrdila M. O. aj vo svojej výpovedi v konaní a potvrdil ho aj žalobca, ktorému bol prejav vôle určený.

79. Súd sa preto zaoberal otázkou o aký právny úkon by v danom prípade podľa jeho obsahu mohlo ísť, pričom súd skúmal všetky možnosti, ktoré prichádzali do úvahy. Právny úkon je podľa § 34 Občianskeho zákonníka prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom (§ 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska druhu, išlo v danom prípade jednostranný adresovaný právny úkon, ktorý bol dovŕšený momentom, kedy sa dostal do sféry dispozície žalobcu ako adresáta právneho úkonu. Žalobca tento úkon akceptoval konkludentne, keď sa snažil cez daný pozemok prechádzať. Cieľom úkonu, podľa jeho obsahu, bolo zo strany M. O. ako osoby, ktorá právny úkon urobila, ako aj zo strany žalobcu, ktorému bol právny úkon určený, prenechať predmetný pozemok bezodplatne do užívania žalobcovi (tretej osobe a ním určeným osobám) za účelom jeho užívania, predovšetkým práva prechodu (prípadne prejazdu) cez tento pozemok k pozemkom nachádzajúcim sa za ním, na ktoré iný prístup nebol. Pri uvedenom úkone nemohlo podľa jeho obsahu ísť o žiadnu scudzovaniu zmluvu týkajúcu sa nehnuteľnosti pre nedostatok písomnej formy (§ 46 Občianskeho zákonníka), ani o zmluvu opôžičky, ktorá je reálnou zmluvou vyžadujúcou na jej platnosť reálne odovzdanie veci (prechod vlastníckeho práva k veci) a preto objektom pôžičky môžu byť iba druhovo určené, hnutelné zastupiteľné veci, nie však nehnuteľnosti, ktoré sú vždy určené individuálne. Nemohlo ísť ani o ústnou formou uzatvorenú nájomnú zmluvu k pozemku, keďže nebola dohodnutá odplata (nájom) ani dočasnosť zmluvy, ktoré sú obligatónnymi náležitosťami nájomnej zmluvy. Nemohlo ísť ani o bezodplatnú zmluvu o výpožičku, uzatvorenú ústnou formou, rovnako pre absenciu dohody o dobe výpožičky, ktorá je obligatónnou náležitosťou zmluvy. Zmluvu o výpožičku veci v BSM síce podľa súdnej praxe (R 71/1994) môže uzatvoriť aj jeden z manželov, avšak iba ten je takou zmluvou viazaný. V danom prípade by tak bola zaviazaná umožniť prechod a prejazd iba M. O. a nie aj pôvodný žalovaný, čo nebolo cieľom a prejavom vôle ani M. O. ani žalobcu. Z uvedených skutočností súd dospel k záveru, že podstatou predmetného právneho úkonu bolo udelenie oprávnenia žalobcovi k nehnuteľnosti v BSM (pozemku parc KN „C“ č. 420/15 v k.ú. D. I.), tento pozemok bezodplatne užívať časovo neobmedzené obdobie. Podstatou právneho úkonu tak bolo obmedzenie práv vlastníkov pozemku, na časovo neobmedzenú dobu, tento pozemok užívať, v prospech žalobcu tak, že (obidvaja) bezpodieloví spoluvlastníci mali byť povinní strpieť užívanie pozemku a prechod po pozemku tretími osobami. Obsahom právneho úkonu tak bolo zriadenie práva v prospech tretej osoby využívať úžitkovú hodnotu veci, ktoré zodpovedalo vecnému bremenu. Vecné bremeno zaťažujúce celú nehnuteľnosť môžu zriadiť iba všetci spoluvlastníci nehnuteľnosti spoločne a to zmluvou, ktorá má obligatónne písomnú formu.

80. Vecné bremeno je vecné právo, predstavujúce vzťah osoby oprávnenej z vecného bremena k veci, ktoré v rozsahu udeleného práva súčasne obmedzuje možnosť realizácie úžitkovej hodnoty veci vlastníkom veci, ako osobou povinnou z vecného bremena. Ide o vecné právo k cudzej veci. Teda, vecné bremeno obmedzuje vlastníka nehnuteľnej veci v prospech inej osoby tak, že vlastník veci je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Vecné bremeno, podľa § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, vzniká písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu, zo zákona, alebo výkonom práva (vydržaním). Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

81. Podľa ustanovenia § 145 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov, avšak v ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne. Súdnou praxou je ustálené, že za bežné veci týkajúce sa spoločných vecí manželov sa považuje zabezpečovanie každodenných potrieb rodiny, bežného chodu domácnosti, bežných opráv, realizácia pravidelných platieb, prijímanie pravidelných platieb, poskytovanie darov

nepatrnej hodnoty, čerpanie spoločných úspor na úhradu potrieb domácnosti alebo potrieb maloletých detí v primeranom rozsahu a podobne. Naopak, rámec bežných vecí presahujú úkony, ktorými sa mení podstata alebo hodnota spoločného majetku. Ide predovšetkým o nakladanie s nehnuteľnosťami v bezpodielovom spoluvlastníctva manželov a to predaj, kúpa, darovanie, zabezpečovací prevod práva spoločnej nehnuteľnosti, či zaťaženie spoločnej nehnuteľnosti záložným právom alebo vecným bremenom. Právne úkony uskutočnené manželmi súd posudzuje individuálne, podľa konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu, prihliada na všeobecné zvyklosti a skúma ich aj cez prizmu dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

82. Súd s poukazom na uvedené sporné skutočnosti konštatuje, že je vecou právneho posúdenia súdu, či súhlas s užívaním nehnuteľnosti v prospech tretej osoby (resp. tretích osôb), datovaný dňa 10.9.2019, ktorý spísala M. O. v prospech žalobcu, ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľnosti v režime BSM, vedenej Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXX, pre k.ú. D. I., ako pozemok parc. KN „C“ č. 420/15 – trvalý trávny porast o výmere 80 m², je možné považovať za bežnú vec medzi manželmi podľa § 145 Občianskeho zákonníka alebo nie, ako aj obsah tohto právneho úkonu. Uznesenie Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, sp. zn. 3 Pv 117/20/6601-8 zo dňa 19.8.2020 a spôsob akým posúdila prokurátorka okresnej prokuratúry túto právnu otázku, pre súd záväzné nie je (§ 193 CSP). Súd, s poukazom na obsah právneho úkonu M. O., z ktorého, ako už súd uviedol, bol zrejmý jej prejav vôle udeliť časovo neobmedzený súhlas s právom prechodu a s užívaním nehnuteľnosti v BSM jej a pôvodného žalovaného dospel k záveru, že skutočným obsahom prejavu vôle M. O. a teda reálnym obsahom úkonu tak bola jej snaha o zriadenie vecného bremena v prospech tretej osoby (žalobcu). Uvedený právny úkon sa totiž celkom nepochybne týkal nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctva manželov a to tak, že mal na časovo neobmedzené obdobie obmedziť vlastnícke právo (užívať spoločnú nehnuteľnosť) nielen jej ale aj pôvodného žalovaného tým, že išlo o prejav vôle zaťažiť spoločnú nehnuteľnosť právom zodpovedajúcim vecnému bremenu, bez vedomia a súhlasu pôvodného žalovaného. Ako už súd uviedol, právne úkony ktorými sa vykonáva dispozícia spoločnou nehnuteľnosťou manželov alebo ktorými sa obmedzuje vlastnícke právo k spoločnej nehnuteľnosti manželov, iba jedným z manželov, nie je možné považovať za bežnú vec týkajúcu sa spoločnej nehnuteľnej veci podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorú je možné vybaviť jedným z manželov. Ako správne poukázal aj žalovaný 1/, s takým postupom jedného z manželov by sa dalo súhlasiť iba v prípade, ak by išlo o súhlas s jednorazovým prechodom alebo prejazdom cez spoločný pozemok (napr. návšteva alebo oslava iba jedného z nich), nie však s časovo neobmedzeným obmedzením vlastníckeho práva oboch manželov. Právny úkon obmedzujúci vlastnícke právo druhého manžela a spoluvlastníka nehnuteľnosti na neurčitú dobu, alebo dlhodobo, nie je možné považovať medzi manželmi za bežnú vec.

83. S poukazom na uvedenú skutočnosť, by preto bolo možné súhlas s užívaním veci zo dňa 10.9.2019, považovať za neplatný právny úkon už podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka. Relatívna neplatnosť právneho úkonu však spočíva na vyvrátiteľnej právnej domnienke platnosti právneho úkonu, kým sa jej nedovolá oprávnená osoba. V konaní nebolo preukázané či vôbec a ak áno od kedy, mal pôvodný žalovaný preukázateľne vedomosť o tom, že M. O. udelila žalobcovi súhlas s užívaním a prechodom cez spoločný pozemok, parc. KN „C“ č. 420/15 v k.ú. D. I.. Pôvodný žalovaný v priebehu konania zomrel (24.12.2021). Pôvodný žalovaný sa za svojho života vo svojej procesnej obrane relatívnej neplatnosti právneho úkonu nedovoľoval (ani jeho právni nástupcovia), pričom o právnom úkone M. O. objektívne mohol pôvodný žalovaný vedieť najneskôr odo dňa doručenia platobného rozkazu sp. zn. 22Up/1925/2020 s prílohami, čo bolo dňa 13.11.2020 (podľa doručenky nachádzajúcej sa v súdnom spise). V tomto smere je však súd toho názoru, že právny úkon, ktorého účelom bolo zriadenie vecného bremena v rozpore so zákonom, s ustanoveniami § 151n a nasl. Občianskeho zákonníka (iba jedným zo spoluvlastníkov a vo forme, ktorú zákon neprípúšťa) tak, že tento úkon svojím účelom zákonu odporoval, je absolútne neplatným právnym úkonom. Ak by sa totiž jeden z manželov (v danom prípade pôvodný žalovaný) relatívnej neplatnosti tohto právneho úkonu nedovolal v zákonom stanovenej lehote, nemožno nijako predpokladať, že po uplynutí zákonnej lehoty by sa tento právny úkon stal platným právnym úkonom (bez možnosti napadnúť ho ako absolútne neplatný). Absolútnej neplatnosti sa v konaní dovoľoval žalovaný 1/, ako právny nástupca pôvodného žalovaného. Súd však na ňu prihliada aj tzv. ex offo. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka platí, že právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, je absolútne neplatným právnym úkonom. Rovnako je absolútne neplatným aj právny úkon, u ktorého zákon vyžaduje písomnú formu (§ 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom ani tá nebola v danom prípade dodržaná, keď žalobca právny úkon M. O. akceptoval konkludentne a nenadobudol by ani účinnosť (§ 47 Občianskeho

zákonníka). Absolutná neplatnosť právneho úkonu pôsobí automaticky, priamo zo zákona, pôsobí od počiatku, nepremlčuje sa a súd na ňu prihliada ex offo. V prípade relatívnej neplatnosti právneho úkonu, preto nie je možné vylúčiť aj neplatnosť právneho úkonu absolutnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nie však z dôvodov daných pre relatívnu neplatnosť, ale z dôvodu, že právny úkon sa prieči dobrým mravom, prípadne, že sa ním obchádza zákon alebo je v rozpore so zákonom. (uznesenie najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/56/2009 z 22.9.2010). V prípade, ak by došlo k situácii, keď je právny úkon postihnutý aj relatívnou aj absolutnou neplatnosťou, prednosť má určenie absolutnej neplatnosti, pričom na relatívnu neplatnosť sa v prípade existencie absolutnej neplatnosti neprihliada.

84. Súd sa preto, na námietku žalovaného 1/, ako aj ex offo, zaoberal absolutnou neplatnosťou právneho úkonu, súhlasu s užívaním nehnuteľnosti zo dňa 10.9.2019. Súd s poukazom na už uvedené skutočnosti, t.j. pre rozpor právneho úkonu M. O. so zákonom, s ustanoveniami § 151n a nasl. Občianskeho zákonníka, resp. pre obchádzanie zákona tým, že použila na dosiahnutie cieľa (poskytnutie práva prechodu cez nehnuteľnosť tretej osobe) taký prostriedok, ktorý síce zákon výslovne nezakazoval, ale z dôvodov, ktoré súd už uviedol, sa priečil zmyslu a účelu zákona. V danom prípade, s poukazom na individuálne okolnosti prípadu, možno súhlas M. O. s užívaním spoločnej nehnuteľnosti v BSM v prospech tretej osoby, žalobcu, považovať aj za konanie v rozpore s dobrými mravmi. M. O. predmetný úkon totiž urobila po tom, čo predtým (20.8.2019), a to počas prebiehajúceho súdneho konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva (ktoré sama iniciovala avšak na jeho ukončenie nepočkala), odpredala svoj spoluvlastnícky podiel žalobcovi. Sporný úkon urobila v krátkej dobe po rozvode manželstva (z uznesenia z dedičského konania vyplýva, že Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 37P/2/2019-69 zo dňa 11.4.2019, právoplatným dňa 24.4.2019), pričom však nepodala návrh na súd na vyporiadanie BSM, ak sa na danom úkone nevedeli s pôvodným žalovaným dohodnúť tak, aby sa k veci mohol vyjadriť. Práve naopak, urobila jednostranný právny úkon týkajúci sa spoločnej nehnuteľnosti, pričom okolnosti veci nasvedčujú tomu, že pôvodný žalovaný o tomto jej úkone nemal ani len vedomosť. S pôvodným žalovaným boli pritom v tom čase už rozvedení a teda nešlo o právny úkon medzi manželmi, počas trvania manželstva. Ustanovenie § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka pritom upravuje predovšetkým vybavovanie vecí manželmi počas trvania manželstva a preto, v období po skončení manželstva, do vyporiadania BSM, je o to dôvodnejšie vnímať okolnosti právneho úkonu jedného z bývalých manželov týkajúce sa spoločných vecí bývalých manželov, cez prizmu dobrých mravov a možné účelové snahy o poškodenie druhému z bývalých manželov tak, ako to v tomto konaní tvrdil pôvodný žalovaný. S poukazom na skutkové okolnosti prípadu, súd preto dospel k záveru, že konanie M. O. bolo okrem rozporu so zákonom, aj v rozpore s dobrými mravmi.

85. S poukazom na zistené skutočnosti súd konštatoval, že právny úkon M. O., označený ako „Súhlas s užívaním vecí“ spísaný, dňa 10.9.2019 a osvedčený dňa 24.10.2019, bol absolutne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

86. Z uvedeného dôvodu, žalobca nemohol objektívne užívať nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve jeho a pôvodného žalovaného, práve z dôvodu, že k spoločným nehnuteľnostiam nemal zabezpečený prístup, o čom musel mať vedomosť už v čase, kedy spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam kupoval. Sám žalobca sa v konaní vyjadril, že v jeho prípade nešlo o prvú nadobudnutú nehnuteľnosť.

87. Na strane žalobcu tak existovala objektívna prekážka v užívaní spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam. Keďže žalobca nemal zabezpečený prístup k nehnuteľnostiam v jeho podielovom spoluvlastníctve, o ktorom vedel, nemohol mu vzniknúť nárok z titulu neužívania spoluvlastníckeho podielu tým, že ho nad rámec svojho podielu užíval pôvodný žalovaný. Rozsah užívania nehnuteľností pôvodným žalovaným nad rámec jeho spoluvlastníckeho podielu pritom v konaní žalobca nepreukázal žiadnym dôkazom a ani nenavrhol vykonať žiadny dôkaz na preukázanie tejto skutočnosti. Sám žalobca sa vyjadril, že nevedel v akom rozsahu pôvodný žalovaný nehnuteľnosti užíval, pričom pokiaľ ide o rodinný dom uviedol, že iba predpokladal, že ho pôvodný žalovaný užíval v celom rozsahu a pokiaľ ide o pozemky okolo domu, k týmto nevedel uviesť, či ich vôbec pôvodný žalovaný užíval. Žalobca tak dôkazné bremeno k týmto svojim skutkovým tvrdeniam neunesol, pričom pokiaľ ide o pozemky okolo rodinného domu, k ich užívaniu absentovali v konaní aj akékoľvek tvrdenia žalobcu a preto, bez tvrdení nemohol uniesť ani dôkazné bremeno k tvrdeniam.

88. Aplikáciou citovaných zákonných ustanovení na zistený skutkový stav, súd preto dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, keď žalobca v konaní nepreukázal, že nemohol užívať nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu z toho dôvodu, že nehnuteľnosti užíval pôvodný žalovaný nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu. Naopak, v konaní bolo preukázané, že žalobca svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam neužíval z dôvodu neexistencie práva prechodu po pozemku, cez ktorý viedol jediný prístup k týmto nehnuteľnostiam, ku ktorému spoluvlastnícke právo nemal. Práve to bol základný dôvod nemožnosti užívať nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve. Až v prípade ak by mal žalobca prístup k nehnuteľnostiam v podielovom spoluvlastníctve, až potom by nastupovala zodpovednosť druhého spoluvlastníka spoločných nehnuteľností za to, že tieto užíval nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, za predpokladu, že by bol takýto väčší rozsah jeho užívania nehnuteľností v konaní preukázaný. Súd preto žalobu voči žalovanému 1/, z vyššie uvedených dôvodov, ako nedôvodnú zamietol.

89. Súd pre úplnosť, k tvrdeniam pôvodného žalovaného týkajúcich sa konania žalobcu a M. O., pri predaji a po predaji spoluvlastníckeho podielu, ktoré malo byť v rozpore s dobrými mravmi a malo byť účelové, pokiaľ išlo o samotnú snahu žalobcu o užívanie ideálnej polovice rodinného domu aj následnú snahu vytvoriť finančný nátlak na pôvodného žalovaného, zásahom do jednoty a nerušiteľnosti obydla rodiny pôvodného žalovaného a jeho mal. dcéry, uvádza, že aj túto obranu súd považoval v časti za dôvodnú, avšak vzhľadom na zistenie existencie objektívnej prekážky žalobcu v prístupe k spoločným nehnuteľnostiam a v ich neužívaní z tohto dôvodu, sa ňou súd už podrobne nezaoberal. Aj keď teda nešlo o okolnosti pre rozhodnutie súdu zásadné, súd k obrane pôvodného žalovaného uvádza, že v danom prípade možno hovoriť o kolízii práva pôvodného žalovaného (ako spoluvlastníka) a jeho mal dcéry na súkromie a nedotknuteľnosť obydla, s právom žalobcu (druhého spoluvlastníka), užívať spoločné nehnuteľnosti. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 22Cdo/863/2004 zo dňa 15.1.2005, z ktorého vyplýva: „Nedotknuteľnosť osoby a jej súkromie je zaručená. Omezená môže byť len v prípadoch stanovených zákonom (čl. 7 odst. 1 Listiny základných práv a svobod – ďalej len „Listina“). Obydlí je nedotknuteľné. Není dovoleno do ňej vstúpiť bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí (čl. 12 odst. 1 Listiny). Jiné zásahy do nedotknuteľnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrátení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásahy zákonem dovoleny, též je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy (§ 12 odst. 3 Listiny). Vlastník je v mezích zákona oprávněn předmět svého vlastnictví držet, užívat, požívat jeho plody a užitky a nakládat s ním (§ 123 ObčZ). Spoluvlastnícký podíl vyjadřuje míru, jakou se spoluvlastníci podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví ke společné věci (§ 137 odst. 1 ObčZ). K omezení základních práv či svobod, i když jejich ústavní úprava omezení nepředpokládá, může dojít v případě jejich kolize. V těchto situacích je nutné stanovit podmínky, za splnění kterých má prioritu jedno základní právo či svoboda, a za splnění kterých jiné. Základní je v této souvislosti maxima, podle které základní právo či svobodu lze omezit pouze v zájmu jiného základního práva či svobody. Jedním z kritérií je porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv (nález Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94). Je zřejmé, že v dané věci dochází ke kolizi dvou základních práv, a to práva spoluvlastníka užívat část věci v podílovém spoluvlastnictví s právem druhého spoluvlastníka na ochranu obydlí a soukromí. Je tedy třeba vážit obě tato práva a rozhodnout, kterému z nich je třeba poskytnout ochranu na úkor druhého. Právu na ochranu obydlí a soukromí je v zásadě třeba dát přednost před právem spoluvlastníka na užívání části věci v podílovém spoluvlastnictví. To se podává především z článku 12 Listiny, z něhož vyplývá, že možnost zásahu do práva na ochranu nedotknuteľnosti obydlí musí být (za splnění určitých podmínek) stanovena přímo v zákoně a nelze ji tedy nepřímou odvozovat např. z majetkového práva jiného na užívání věci (srov. vztah vlastníka domu a nájemce bytu). Skutečnost, že v důsledku ochrany soukromí jednoho ze spoluvlastníků bude druhý ze spoluvlastníků podstatně omezen v užívání části společné věci nebo bude z tohoto užívání vyloučen, lze zohlednit např. v úpravě užívání jiných částí či příslušenství věci.“

90. Pre úplnosť súd poukazuje aj na to, že podľa vyjadrení samotného žalobcu v priebehu konania, bol jeho nárok splnený a to v časti 6.465,04,-EUR v októbri 2022, keď tvrdil (v podaní, doručenom súdu dňa 19.10.2022), že hoci vyzval obidvoch dedičov pôvodného žalovaného na plnenie, žalovaný 1/ na jeho žiadosť nereflektoval, avšak so zákonnou zástupkyňou žalovanej 2/ došlo k dohode o urovnaní záväzku, vo veci nároku za užívanie nehnuteľnosti nad rozsah podielu poručiťela v období od 16.10.2020 do 24.12.2021 vo výške 6.465,04,-EUR. Na pojednávaní, konanom dňa 23.3.2023 zákonná zástupkyňa

žalovanej 2/ vo svojej výpovedi, v postavení svedkyne, uviedla, že si myslí, že sumu vo výške 6.465,04,- EUR za obdobie od 16.10.2020 do 24.12.2021 žalobcovi uhradila, už dávno. Podaním doručeným súdu dňa 22.3.2023 žalobca napriek tomu rozšíril žalobu na sumu 12.100,-EUR uplatňovanú spoločne a nerozdielne voči žalovaným 1/, 2/ za obdobie od 9.9.2019 do 24.12.2021. Následne, v podaní doručenom súdu dňa 11.5.2023, žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie 6.050,-EUR vo vzťahu k žalovanej 2/ s tým, že medzi nimi došlo dňa 11.4.2023 k dohode o mimosúdnom urovaní sporu. Konanie o zaplatenie sumy 6.050,-EUR žiadal voči žalovanej 2/ zastaviť. Žiadal v konaní pokračovať tak, že od žalovaného 1/ žiadal zaplatiť sumu 6.050,-EUR za obdobie od 9.9.2019 do 15.10.2021 a od 8.12.2021 do 24.12.2021. Pozornosti súdu síce neuniklo, že v obsahu dohody o urovaní zo dňa 11.4.2023 bolo uvedené, že k predchádzajúcej dohode o urovaní nemalo dôjsť, avšak v skutkových tvrdeniach žalobcu sa táto skutočnosť vyplývajúca z dôkazu nevyskytla a v kontexte toho, že M. O. na pojednávaní dňa 23.3.2023 uhradenie sumy z prvej dohody o urovaní potvrdila, súd zmenu v tvrdeniach žalobcu (ktoré ani neboli priame, iba vyplývali z predloženého dôkazu) vyhodnotil tak, že žalobca si dotváral skutkový stav v priebehu konania podľa skutočností, ktoré vychádzali najavo, čo súd nemohol akceptovať ako dôveryhodné, nepochybné a jednoznačné. Okrem uvedeného, skutočnosti vyplývajúce z predloženého dôkazu, že k úhrade sumy vo výške 6.465,04,-EUR nemalo dôjsť, sa objavili po viac ako 6-tich mesiacoch od pôvodného tvrdenia žalobcu a to bez toho, že by v tvrdeniach žalobcu došlo k takej zmene, ktorú by mal daný dôkaz preukazovať. Bez splnenia povinnosti tvrdenia, nie je možné uniesť ani dôkaznú povinnosť. Súd túto skutočnosť nepovažoval za presvedčivú a to aj vzhľadom na odstup času ale predovšetkým s poukazom na vyjadrenie M. O. týkajúce sa úhrady predmetnej sumy. Súd dodáva, že podľa § 186 ods. 2 CSP, súd na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, neprihliada. Teda, nárok žalobcu, aj v prípade, ak by ho súd považoval za dôvodne uplatnený, by zanikol jeho splnením žalovanou 2/ v celom rozsahu v priebehu konania a to dvoma úhradami vykonanými žalovanou 2/, ktoré žalovaná 2/ nerozporovala. Došlo tak k plneniu sumy 12.515,04,-EUR (6.465,04 + 6.050). Na uvedenú skutočnosť nemá vplyv, že žalobca zobral žalobu späť iba v časti 6.050,-EUR a vo vzťahu k žalovanej 2/. Žalobca si totiž v prípade solidárneho záväzku, môže tento záväzok uplatňovať od ktoréhokoľvek z dlžníkov. V prípade ak mu ho v celom rozsahu uhradila žalovaná 2/, zanikol mu tento záväzok aj vo vzťahu k žalovanému 1/, od ktorého si ho už nemôže opakovane uplatňovať, či už poukazom rozhodnutie súdu vo veci samej alebo tvrdené splnenie dluhu žalovanou 2/.

91. Súd dodáva, že v konaní nevykonala dôkazy navrhnuté žalobcom a to vyžiadanie si od OO PZ Banská Bystrica – východ, z vyšetrovacieho spisu, vo veci podaného trestného oznámenia pôvodného žalovaného na žalobcu, výpovede žalobcu v pozícii svedka a to z dôvodu, že žalobca bol v tomto súdnom konaní vypočutý ako strana sporu k okolnostiam týkajúcim sa predmetu tohto súdneho konania. Súd preto nepovažoval za účelné a dôvodné, aby zabezpečoval výpovede žalobcu z trestného konania vo vzťahu k podozreniam zo spáchania trestného činu. Z dôkazného návrhu nebolo ani zrejmé, čo by sa týmito výpoveďami malo v predmete tohto konania preukázať, resp. k objasneniu akej spornej otázky by tento dôkaz mal prispieť. Súd nevykonala ani dôkaz navrhnutým žalobcom, označený ako: „výsluch svedkov zúčastnených a zachytených na listinných dôkazoch“, z dôvodu, že dôkazný návrh súd považoval za nejasný, neurčitý a objektívne nevykonateľný. Ani z tohto dôkazného návrhu nebolo zrejmé, čo by sa ním malo v konaní preukázať alebo objasniť. Napokon súd nevykonala ani výsluch sporových strán a to žalovaného 1/ a žalovanej 2/ z dôvodu, že sporové strany od vykonania tohto dokazovania navrhnutého ešte pôvodným žalovaným, upustili a výsluch jeho právnych nástupcov vykonať nežiadali. Súd z uvedených dôvodov, tieto dôkazy v konaní nevykonala.

92. Súd sa vzhľadom na skutkové zistenia a záver, ku ktorému dospel keď žalobu zamietol, už nezaoberal argumentáciou sporových strán ohľadom rozsahu užívania spoločných nehnuteľností ani výškou náhrady a ani námietkou premičania vznesenou žalovaným 1/ vo vzťahu k časti obdobia, za ktoré žalobca požadoval od neho náhradu za neužívanie spoluvlastníckeho podielu. K tvrdeniu žalovaného 1/, že žalobca mal pri nehode spoluvlastníkov podať žalobu o určenie spôsobu užívania spoločných nehnuteľností, možno podľa názoru súdu súhlasiť aspoň sčasti a to podaním takejto žaloby popri žalobe na plnenie, keď samotná žaloba na plnenie (podaná aj v tomto konaní) nerieši spor spoluvlastníkov týkajúci sa užívania spoločných nehnuteľností smerom do budúcnosti, teda nie je konečným riešením ich sporu a svojím časovým ohraničením, v prípade nehody na užívaní, iba vyvolá ďalší spor medzi nimi. Je však potrebné dodať, že takúto žalobu mohol podať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov spoločnej veci, teda aj pôvodný žalovaný, v prípade ktorého sa možno iba domnievať, že ju nepodal pre zdravotné problémy.

93. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP. Žalovaný 1/ bol v konaní úspešný v celom rozsahu a preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vo vzťahu k žalovanej 2/ a čiastočnému späťvzatiu žaloby žalobcom voči nej, súd konštatuje, že vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda síce predovšetkým zásada úspechu vo veci, ktorá je však doplnená aj zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zaviniла ich vznik. Zmyslom využitia tejto zásady je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri riadnom priebehu konania nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinił. Zavinenie je tu interpretované vo vzťahu príčinnej súvislosti, kde príčinou je prejav vôle strany sporu (späťvzatie žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Pokiaľ sporovej strane možno pričítať procesné zavinenie trov konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná ich náhradu protistrane. V danom prípade možno konštatovať, že zastavenie konania v rozsahu čiastočného späťvzatia žalobcu zo dňa 11.5.2023, procesne zavinił žalobca, ktorý na základe vlastného rozhodnutia využil zákonné právo disponovať podanou žalobou. Je však nutné konštatovať, že žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 6.050,-EUR vo vzťahu k žalovanej 2/ z dôvodu, že mu žalovaná 2/ uvedenú sumu uhradila a to po podaní žaloby, teda pod tlakom súdneho konania a preto zastavenie konania bolo potrebné pripočítané do úspechu žalobcu. Žalobca sa však v konaní výslovne vyjadril, že si náhradu trov konania, vo vzťahu k mal. žalovanej 2/ neuplatňuje. Súd mu preto nárok na náhradu trov konania voči žalovanej 2/ nepriznal. Vo vzťahu k žalovanému 1/, súd v súlade s st. § 262 ods. 1 CSP rozhodol len o nároku na náhradu trov konania. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nespĺní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.

V Banskej Bystrici dňa 5. júna 2023